16.3.2017

Dnro:
538/04/2017

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys postilain muuttamiseksi HE 272/2016 vp

Viestintäviraston lausunto

Viestintävirasto pitää tärkeänä postilain kokonaisuudistusta

Viestintävirasto kannattaa hallituksen esitystä postilain uudistamiseksi. Postipalveluja koskevan lainsäädännön tulisi nykyistä paremmin vastata muuttuneisiin markkinaolosuhteisiin ja markkinoilla käynnissä oleviin muutoksiin. Myös yleispalvelua koskevaa sääntelyä on tarve modernisoida, jotta sen sisältö ottaisi nykyistä paremmin huomioon muutokset postipalvelujen käyttäjien tarpeissa, palvelutarjonnassa ja toimintaympäristössä. Nyky-yhteiskunnassa tarpeeton tai muutoin liian raskas sääntely on syytä purkaa. Lisäksi on tärkeää, että yleispalvelua koskeva sääntely mahdollistaa yleispalveluvelvollisen postiyrityksen tasapuoliset toimintamahdollisuudet postipalvelujen markkinoilla, jossa toimii useita kilpailevia palveluntarjoajia.

Yleispalvelukirjeiden jakelussa tarvitaan nykyistä enemmän joustoa

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että yleispalvelukirjeiden viisipäiväisestä keräilystä ja jakelusta olisi mahdollisuus jatkossa poiketa alueilla, joilla on lehtien varhaisjakelu. Lisäksi yleispalvelukirjeiden kulkunopeudelle asetettua laatuvaatimusta ehdotetaan väljennettäväksi.

Viestintävirasto pitää hyvänä, että yleispalvelukirjeiden jakelussa sallittaisiin jatkossa nykyistä enemmän joustoa. Käytännössä yleispalvelukirjeitä ei nykyisinkään riitä jaettavaksi edes kerran viikossa jokaiseen talouteen. Velvoite yleispalvelukirjeiden viisipäiväiseen jakeluun on tällaisessa toimintaympäristössä muodostumassa tehottomaksi ja kalliiksi.

Osoiterekisteritietojen luovuttamista koskeva sääntely on tärkeää

Hallituksen esityksessä ehdotetaan Postille velvoitetta luovuttaa osoiterekisteritiedot toisille postiyrityksille hinnalla, joka vastaa

Viestintävirasto
Kommunikationsverket
Finnish Communications
Regulatory Authority

Itämerenkatu 3 A
PL 313
00181 Helsinki
Puhelin 0295 390 100
www.viestintävirasto.fi

Östersjögatan 3A
PB 313, FI-00181
Helsingfors, Finland
Telefon +358 295 390 100
www.kommunikationsverket.fi

Itämerenkatu 3A
P.O. Box 313, FI-00181
Helsinki, Finland
Telephone +358 295 390 100
www.ficora.fi

rekisteritietojen irrottamisesta ja toimittamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Viestintävirasto pitää ehdotusta tältä osin tärkeänä. Voimassa olevan lain mukainen hinnoittelumalli on johtanut alalle tulevien toimijoiden kannalta korkeisiin hintoihin, mitä ei voida pitää kirjesalaisuuden toteutumisen tai markkinoiden kilpailun avaamisen kannalta toivottavana. Korkeat hinnat saattavat käytännössä johtaa siihen, etteivät uudet toimijat osta osoiterekisteritietoja Postilta, vaan toimivat omien rekistereidensä pohjalta, mikä saattaa johtaa postinjakelun virheisiin ja sen kautta kirjesalaisuuden vaarantumiseen. Tiedot osoitteenmuutoksista tai jakelun keskeytyksistä eivät myöskään välity kaikille postiyrityksille. Lisäksi velvoite kustannussuuntautuneeseen hintaan on hallinnollisesti raskas eikä hintaerimielisyyksiin ole saatavissa markkinoille pääsyn kannalta riittävän nopeita ratkaisuja. Tämä saattaa nousta alalle tulon esteeksi.

Mahdollisuus valvontatehtävien priorisointiin varmistaa tehokkaan postipalvelujen valvonnan

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Viestintävirastolla olisi jatkossa mahdollisuus asettaa valvontatehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Valitusten käsittelyaikaa koskevaa säännöstä täsmennettäisiin siten, että neljän kuukauden käsittelyaika voisi ylittyä poikkeuksellisen laajojen valitusasioiden käsittelyssä.

Viestintävirasto pitää ehdotusta tältä osin tärkeänä. Ehdotettu sääntely varmistaisi sen, että Viestintävirasto pystyy tehokkaasti kohdistamaan valvontatoimintaansa palveluiden saatavuuden turvaamisen ja markkinoiden toimivuuden kannalta keskeisiin asioihin. Sääntely saatettaisiin samalla vastaamaan tietoyhteiskuntakaaren sääntelyä.

Viestintäviraston valvontatehtävät lisääntyvät

Hallituksen esitys on tuomassa Viestintävirastolle uusia valvontatehtäviä. Ehdotuksen mukaan Viestintäviraston tulisi vuosittain määrittää alueet, joilla viisipäiväinen jakelu on kilpailutettava.

Tehtävän hoitaminen edellyttää vuosittain tietojen keräämistä ja analysointia. Sanomalehtien jakeluyritykset eivät ole viraston valvonnassa eikä Viestintävirastolla ole tällä hetkellä käytettävissään tietoa jakeluyrityksistä tai niiden jakelutoiminnan alueellisesta laajuudesta. Viestintävirasto on aloittanut tarvittavien tietojen keruun, joten vielä ei ole mahdollista tarkemmin arvioida, miten paljon aikaa analysointi ja päätösten valmistelu vaatii.

Lisäksi Viestintäviraston tehtävänä olisi valvoa hankintamenettelyä, mikäli hankintoja koskevan lainsäädännön

kynnysarvot alittuvat. Tältä osin Viestintäviraston työmäärän ratkaisee se, miten Posti Oy kilpailutuksen järjestää.

Uudet tehtävät edellyttävät valvontaresurssien siirtämistä näiden tehtävien hoitamiseen.

Pääjohtaja Kirsi Karlamaa

Johtaja Johanna Juusela